

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Teckenberg, Tia			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yksin matkalla? Individualismi ja kollektivismi matkakokemusten merkitystulkinnoissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-09-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 105 s. + liitteet 12 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen lähtökohtana on tehdä ymmärrettäväksi sitä, miksi ja millä tavalla matka tai ulkomailla oleskelu on merkittävä ja tärkeä kokemus. Miksi ulkomaille hakeudutaan opiskelemaan, töihin, vapaaehtoistöihin tai itsenäisesti matkustelemaan? Mitä tämän tapaiset matkat matkaajalle itselleen merkitsevät?</p> <p>Matkakokemuksia lähestytään individualismin käsitteen kautta. Tarkastellaan, minkälaisia merkitystulkintoja matkaajat itse antavat omille matkakokemuksilleen ja jäsentääkö individualismi näitä tulkintoja. Lähtökohtana on Harry Triandisin tarkastelu individualismista ja kollektivismista, jossa matkakokemusten nähdään vahvistavan individualismia eli vähentävän yksilön sosiaalista sidonnaisuutta. Vertaan tätä Triandisin oletusta matkaa kasvun tai oppimisen näkökulmasta tarkasteleviin tutkimuksiin sekä individualismista käytyyn keskusteluun. Rakennan oman lähestymistapani tältä pohjalta. Omassa tutkimuksessani hyödynnän kahta erilaista individualismin muotoilua: individualismia itsenäisyytenä sekä individualismia sisäisenä vahvuutena. Lisäksi nostan esiin kansainvälisen tiedostamisen ja kulttuurista oppimisen käsitteet. Tutkimuksen aineistona ovat seitsemän 21-26-vuotiaan nuoren naisen selonteot matkakokemuksistaan. Haastateltavat matkasivat vapaaehtoistöihin Afrikkaan, Tansaniaan ja Sambiaan, 3-6 kuukaudeksi. Aineisto tuotettiin teemahaastatteluilta ennen matkaa, matkalta paluun jälkeen ja kun matkasta oli kulunut muutama kuukausi.</p> <p>Ennen matkaa esiin nousi kaksi matkan taustalla olevaa orientaatiota – kansainvälisten kokemusten ja itsenäisen elämän orientaatio – sekä kuusi tulevaan matkaan liittyvää odotusta: eksoottisuus, seikkailu, oppiminen, sisäinen kasvu, yhdessä oleminen sekä antaminen. Matkalta paluun jälkeen esiin tuli kuusi matkakokemusten ulottuvuutta: haasteet, erilaisen ymmärtäminen, peilaaminen ja punnitseminen, yhdessäolo ja ystävyys, etäisyys kotoa sekä elämykset. Kun matkasta oli kulunut muutama kuukausi, matka näyttäytyi uuden opettajana, suunnan näyttäjänä, itsen vahvistajana sekä yhdistäjänä ja erottajana suhteessa muihin ihmisiin. Matkasta muodostui jatkumo tai prosessi, jossa samankaltaiset merkitykset toistuivat mutta myös muuntuivat matkan eri vaiheissa.</p> <p>Individualismi sekä itsenäisyytenä että sisäisen vahvuutena jäsensi merkitystulkintoja kaikissa matkan vaiheissa. Matkassa merkittävää oli itsenäisten valintojen ja itseohjautuvuuden sekä omien arvojen, tarpeiden ja itsevarmuuden prosessoiminen. Myös kollektivismilla oli sijansa, kun yhteenkuuluvuus muiden kanssa oli tärkeää. Itsen ja muiden välisen suhteen pohtiminen nousi matkassa keskeiseksi. Olennaista oli myös matkan kohdekulttuurista oppiminen, erilaisen elämäntavan ymmärtäminen ja arvostaminen. Matka näyttäytyi merkittävänä kasvamisen ja oppimisen kokemuksena matkaajien elämässä antaessaan erityisen mahdollisuuden ja kontekstin näille kokemuksille.</p> <p>Tärkeimmät lähteet: Triandis (1995) Individualism & Collectivism; Bellah ym. (1985) Habits of the Heart; Vesala (2001) Hiljaisuuteen asettuminen (julkaisematon käsikirjoitus); Hansel ja Grove (1985) Learning by Doing.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords matkakokemus individualismi kollektivismi kansainvälinen tiedostaminen			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			